
Informatieblad

Maatschappelijk verantwoord inkopen en
milieumanagementsystemen (ISO 14001)

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieu- en G&VW-prestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001- en de ISO 45001/OHSAS 18001-norm.

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Maatschappelijk verantwoord inkopen en milieumanagementsystemen (ISO 14001)

N170305, 3 april 2017

Vragen over MVI en ISO 14001

Dit informatieblad is bedoeld voor organisaties die duurzaam willen inkopen en willen weten wat een ISO 14001-certificaat van een leverancier daarbij kan betekenen.

De belasting van het milieu is een van de onderwerpen die bij maatschappelijk verantwoord ondernemen aan de orde is. Dit is een essentieel onderdeel omdat elke organisatie wel op enige manier het milieu belast. Dit kan direct zijn door de eigen activiteiten of indirect door bijvoorbeeld de activiteiten van leveranciers.

Dit informatieblad geeft antwoord op de vragen:

- Wat is een milieumanagementsysteem en voor wie is het bedoeld?
- Wat betekent certificatie voor een leverancier?
- Wat zegt een ISO 14001-certificaat over de duurzaamheid van een leverancier?
- Wat zegt een ISO 14001-certificaat over een product of dienst?
- Wanneer is het zinvol ISO 14001 als inkoopcriterium op te nemen?
- Is een ISO 14001-certificaat een voorwaarde of een wens?
- Wat zijn aandachtspunten voor inkopers van overheidsorganisaties?
- Wat zijn aandachtspunten bij het beoordelen van een ISO 14001-certificaat?
- Stappenplan bij beoordeling ISO 14001/ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat

Meer informatie over andere certificaten en keurmerken die een relatie hebben met maatschappelijk verantwoord ondernemen, zie ons informatieblad Instrumenten om het MVO-beleid aantoonbaar te maken. Dat informatieblad geeft een toelichting op het gebruik van ISO 14001, OHSAS 18001/ISO 45001, CO₂-Prestatieladder en andere instrumenten.

Wat is een milieumanagementsysteem en voor wie is het bedoeld?

Een milieumanagementsysteem wordt gebruikt om de milieubelasting (bij de organisatie zelf en in de keten) systematisch zichtbaar en beheersbaar te maken en daar waar mogelijk terug te brengen.

Een objectieve buitenstaander (een certificatie instelling) kan het milieumanagementsysteem certificeren op basis van de ISO 14001-norm.

Een milieumanagementsysteem bestaat uit organisatorische maatregelen die waarborgen dat een organisatie:

- alle van toepassing zijnde milieuwet- en regelgeving kent, bijhoudt en naleeft;
- weet op welke punten het milieu wordt belast (bijvoorbeeld in het productieproces of bij het gebruik van de gemaakte producten) en hoe deze belasting kan worden teruggebracht;
- plannen maakt en uitvoert om de milieubelasting steeds verder terug te brengen;
- zelf controleert of doelen worden gehaald en afspraken worden nagekomen en zonodig bijstuurt;
- de afspraken over milieueisen met bijvoorbeeld afnemers nakomt.

Elke organisatie kan een milieumanagementsysteem invoeren. Het systeem is aangepast aan de omvang en de milieubelasting. In Nederland hebben ongeveer 2400 organisaties met in totaal meer dan 7000 vestigingen een gecertificeerd milieumanagementsysteem (peildatum april 2017, actuele cijfers op www.sccm.nl). Dit zijn zowel grote als kleine organisaties en zowel producerende als dienstverlenende organisaties.

Wat betekent certificatie voor een leverancier?

Certificatie betekent dat speciaal opgeleide auditors, werkzaam voor een certificatie-instelling, het milieumanagementsysteem jaarlijks beoordelen. Het gaat dan om zowel de opzet van het systeem als de werking ervan in de praktijk. Certificatie betekent dat de leverancier 'bij de les' wordt gehouden en wordt geprikkeld om steeds aan de eisen van de norm te voldoen. De certificatie-instelling controleert steekproefsgewijs of de organisatie in staat is om de vergunningen na te komen en de eigen doelstellingen realiseert. Certificatie-instellingen staan onder toezicht van een accreditatie-instelling. In Nederland is dit de Raad voor Accreditatie. Elk land heeft zijn eigen accreditatie instelling. Een certificatie-instelling kan ook certificaten verstrekken op basis van een andere accreditatie-instelling. Een overzicht van accreditatie-instellingen is te vinden op de website van het International Accreditation Forum (IAF).

Bij een certificatie-instelling kan een klacht worden ingediend wanneer een gecertificeerde organisatie toch niet aan de eisen voldoet.

Wat zegt een ISO 14001-certificaat over de duurzaamheid van een leverancier?

Een ISO 14001-certificaat betekent dat een leverancier het milieu (en daarmee een belangrijk onderdeel van MVO) serieus neemt. Zo serieus dat het zich kwetsbaar durft op te stellen door een objectieve buitenstaander het systeem en de resultaten te laten beoordelen.

De aanwezigheid van een milieumanagementsysteem leidt tot:

- producten/diensten die voldoen aan de van toepassing zijnde milieueisen;
- productieprocessen die zo zijn georganiseerd dat op de verschillende vestigingen steeds aan alle (lokale) milieuwet- en regelgeving wordt voldaan;
- het nakomen van specifieke milieueisen van een koper ten aanzien van de producten of het productieproces;
- dat de milieuprestaties (van producten en processen) op eigen initiatief worden verbeterd.

Van de 10 hoogst scorende organisaties op de transparantiebenchmark 2016 van het ministerie van Economische Zaken heeft 70% een ISO 14001-certificaat. Bij de 25 en 100 hoogst scorende heeft 68% en 45% een ISO 14001-certificaat.

Tip: vraag naar de milieubeleidsverklaring die een ISO 14001-gecertificeerde organisatie heeft. Hieruit blijkt wat de uitgangspunten van de leverancier zijn bij de invulling van het milieubeleid (bijvoorbeeld ten aanzien van de producten en diensten).

Wat zegt ISO 14001 over een product of dienst?

Een ISO 14001-certificaat betekent dat een organisatie systematisch werkt aan de vermindering van de milieubelasting. Dit heeft zijn weerslag op de geleverde producten en diensten. De gecertificeerde organisatie zal zoeken naar mogelijkheden om de milieubelasting van de producten zelf (bijv. energieverbruik, materiaalgebruik) als ook van het productieproces te verminderen. Een ISO 14001-certificaat geeft geen waardeoordeel over de milieuprestaties of milieubelasting van een product of dienst, omdat het een systeemcertificaat en geen productcertificaat is.

Ook wanneer er een ISO 14001-certificaat is blijft het belangrijk om als afnemer eisen te stellen aan de milieuaspecten van een product of het productieproces:

- Een leverancier kan niet alle producten en productieprocessen tegelijk verbeteren en moet keuzes maken. Door het stellen van vragen of het opnemen van eisen in contracten wordt het beleid van een leverancier direct beïnvloed. Op basis van ISO 14001 dienen de wensen en eisen van afnemers een belangrijke rol te spelen.
- Wet- en regelgeving op milieugebied kan van land tot land sterk verschillen. Processen of grondstoffen die bijvoorbeeld in de EU niet zijn toegestaan kunnen legaal zijn in andere regio's. Het met behulp van ISO 14001 voldoen aan wet- en regelgeving wil dus niet zeggen dat ook dezelfde milieuprestaties worden geleverd. Door eisen te stellen aan product of productieproces wordt voorkomen dat alsnog producten worden aangekocht die vanuit milieuoogpunt niet optimaal zijn.

PIANOO, Expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken, publiceert voor een groot aantal verschillende producten en diensten criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen. Deze kunnen worden gebruikt bij de opstelling van eisen aan potentiële leveranciers. De criteria zijn primair opgesteld voor overheidsinkopen. Meer informatie hierover vindt u op de website www.pianoo.nl.

Wanneer is het zinvol ISO 14001 als inkoopcriterium op te nemen?

De aanwezigheid van een ISO 14001-certificaat bij een leverancier heeft voor de inkopende partij een aantal voordelen:

- Grotere zekerheid dat een leverancier een eigen milieubeleid heeft en uitvoert en daarom betere milieuprestaties levert;
- Invloed wordt uitgeoefend op de milieubelasting in de verdere keten;
- Het is niet nodig om zelf controles bij een leverancier uit te voeren;
- Minder risico dat een product wordt gekocht bij een leverancier waarvan mogelijk later blijkt dat deze niet aan de wet voldoet;
- Objectief criterium bij de vergelijking van leveranciers;
- Bij eventuele klachten kan ook de certificatie-instelling worden ingeschakeld.

Is een ISO 14001-certificaat een voorwaarde of een wens?

Het is altijd zinvol om tijdens een inkoopprocedure te vragen naar:

- het wel of niet aanwezig zijn van een milieumanagementsysteem;
- de norm waaraan het milieumanagementsysteem voldoet (ISO 14001 is het meest voorkomend, ook zijn er systemen voor van brancheorganisaties, bijvoorbeeld Responsible care in de chemische industrie);
- het wel of niet gecertificeerd zijn van het milieumanagementsysteem;
- de scope waarvoor de organisatie is gecertificeerd (zie ook beoordeling ISO 14001-certificaat).

Vervolgens is het de vraag hoe zwaar de aanwezigheid van een milieumanagementsysteem en certificaat meetelt in de aankoopbeslissing. Het ene uiterste is dat het een 'wens' is die in bepaalde mate meetelt in de eindbeslissing, het andere dat het een voorwaarde is. In het laatste geval is de aanwezigheid een 'knock-out'-criterium.

Alleen het vragen naar de aanwezigheid kan al zin hebben, omdat alleen de vraag al stimulant is tot het denken over de invoering.

De betekenis van een ISO 14001-certificaat in het aankoopproces zal afhangen van onder meer:

- de zwaarte van de milieuaspecten die zijn verbonden aan het product zelf en/of de productieprocessen;
- de omvang van de aankopen;
- de invloed die op de leverancier kan worden uitgeoefend;
- het aantal potentiële leveranciers dat beschikt over een ISO 14001-certificaat.

Wat zijn aandachtspunten voor inkopers van overheidsorganisaties?

Voor inkopers bij de overheid is het inkoopproces, en daarmee het gebruik van ISO 14001, gebonden aan een wettelijk kader (Aanbestedingswet 2012) dat is gebaseerd op Europese regelgeving welke geldig is boven de hieronder genoemde drempelbedragen¹.

	LEVERINGEN & DIENSTEN	WERKEN
Centrale overheid	€ 135.000	€ 5.225.000
Lagere overheden en publiekrechtelijke instellingen	€ 209.000	

De volgende punten zijn belangrijk om te weten:

- Overheidsinkopers moeten boven de Europese drempelbedragen handelen naar de drie beginselen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen, deze zijn transparantie, objectiviteit en non-discriminatie. Vooraf moet daarom duidelijk zijn wat 'voorwaarden' zijn en wat 'wensen' zijn en op welke wijze de 'wensen' bij de vergelijking van aanbiedingen worden gewogen.
- Bij overheidsinkopen wordt de selectie van de potentiële leverancier en de selectie van de aanbiedingen (product of dienst) gescheiden. Voor beide selecties worden 'voorwaarden' en 'wensen' opgesteld.
- De aanwezigheid van een ISO 14001-certificaat kan over het algemeen alleen onderdeel zijn bij de beoordeling van de leverancier en niet bij de beoordeling van het aangeboden product of dienst. Het kan wel bij producten of diensten waarbij het ontbreken van een milieumanagementsysteem tot gevolg kan hebben dat de overheid later risico's loopt. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn bij de aanleg van wegen. Door slecht milieumanagement zou bijvoorbeeld bodemvervuiling kunnen ontstaan met risico's voor de overheid als gevolg.
- Wanneer een ISO 14001-certificaat als voorwaarde wordt opgenomen dienen er ook meerdere potentiële aanbieders te zijn die een certificaat hebben om zodoende voldoende concurrentiestelling over te houden.

¹ De Europese Commissie stelt elke twee jaar bij verordening nieuwe drempelwaarden vast. De genoemde drempelwaarden gelden voor de periode 2016-2017. Meer informatie bij PIANOo

In het volgende schema zijn de mogelijkheden kort samengevat.

	OMVANG OPDRACHT BENEDEN EUROPESE AANBESTEDINGSDREMPEL	OMVANG OPDRACHT BOVEN EUROPESE AANBESTEDINGSDREMPEL
Eisen aan leverancier	→ ISO 14001 als 'wens' is mogelijk, inkoper kan zelf weging bepalen → ISO 14001 als 'voorwaarde' mogelijk wanneer er voldoende potentiële aanbieders zijn met certificaat	ISO 14001 als 'wens' is mogelijk, inkoper kan zelf weging bepalen
Eisen aan product of dienst	ISO 14001* als 'wens' of 'voorwaarde' mogelijk wanneer het ontbreken van MMS risico's voor de overheid tot gevolg heeft (bijv. bodemvervuiling bij aanleg infrastructuur)	ISO 14001* als 'wens' of 'voorwaarde' mogelijk wanneer het ontbreken van MMS risico's voor de overheid tot gevolg heeft (bijv. bodemvervuiling bij aanleg infrastructuur)

* Werkzaamheden op locatie zijn onderdeel van de scope.

Conclusie is dat vragen over de aanwezigheid van een ISO 14001-certificaat het best als wens bij de beoordeling van de geschiktheid van een leverancier kan worden opgenomen. Onderstaand voorbeeld:

AEB Amsterdam
Europese aanbesteding 31 maart 2016
Openbare procedure
Afvoeren en be-/verwerken van AVI-reststoffen

Wens 5

Inschrijver beschikt over een ISO 14001- of gelijkwaardig certificaat. Aan te tonen middels een geldig certificaat.
Voor dit beoordelingscriterium kan een 0 en een 1 gescoord worden. Een 0 betekent geen korting, 1 betekent de maximale korting.

BESTEK EN VOORWAARDEN

Waarnaar namens Burgemeester en Wethouders van de gemeente Groningen zal worden aanbesteed: "P&R Meerstad" te Groningen. 18 november 2016

25 32 RIOOLREINIGING EN DUIKERS

25 32 01 KWALITEITSCERTIFICATEN

02 Het reinigingsbedrijf dient in het bezit te zijn van een kwaliteitscertificaat volgens NEN-EN ISO 14001 "Milieumanagementsystemen - Eisen met richtlijnen voor gebruik".

25 42 RIOOLINSPECTIE

25 42 01 KWALITEITSCERTIFICATEN

02 Het inspectiebedrijf dient in het bezit te zijn van een kwaliteitscertificaat volgens NEN-EN ISO 14001 "Milieumanagementsystemen - Eisen met richtlijnen voor gebruik".

Het ministerie van Economische Zaken heeft via Expertisecentrum Aanbesteden (PIANOo) voor een groot aantal producten en diensten die door overheidsorganisaties worden ingekocht duurzaamheidscriteria opgesteld die kunnen worden gebruikt bij het inkoopproces (zie www.pianoo.nl). Deze criteria bevatten minimumcriteria waaraan moet worden voldaan wil er sprake zijn van een duurzame inkoop. Een organisatie kan deze minimumcriteria zelf aanvullen, het bovenstaande voorbeeld is daarvoor een illustratie.

Wat zijn aandachtspunten bij het beoordelen van een ISO 14001-certificaat

Gecertificeerde leveranciers of producenten krijgen een certificaat met de volgende informatie:

- **Onderwerp en norm:** dit zijn de eisen waaraan de organisatie moet voldoen. Wanneer het logo van SCCM of een verwijzing naar SCCM is opgenomen wil dat zeggen dat de certificatie-instelling zich houdt aan de interpretaties van SCCM voor onder andere de interpretatie van de ISO 14001-norm. De interpretaties van SCCM zijn vastgelegd in het certificatieschema dat van de website te downloaden is.
- **Naam gecertificeerde:** organisatie die certificaat heeft behaald. Aandachtspunt: is het de organisatie die leverancier/producent is. Het kan bijvoorbeeld zijn dat een bedrijfs onderdeel is gecertificeerd (bijv. de facilitaire dienst van een organisatie) of een bepaalde locatie.
- **Scope/toepassingsgebied:** activiteiten, organisatieonderdelen en locatie waarop het certificaat betrekking heeft. Aandachtspunt: gaat het om alle activiteiten waar milieuaspecten aan de orde zijn. Het kan bijvoorbeeld zijn dat het alleen om de activiteiten 'service' gaan en niet om de 'productie'.
- **Naam certificatie-instelling (CI):** deze organisatie heeft het certificaat verstrekt. Aandachtspunt is of deze instelling ook is geaccrediteerd. Een overzicht van certificatie-instellingen is te vinden op de site van SCCM.
- **Accreditatie-instelling:** de organisatie die toezicht houdt op de certificatie-instelling. Het logo van de accreditatie-instelling staat op het certificaat. De meeste CI's die werken in Nederland zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie (RvA). Alle Nederlandse ISO 14001-certificaten afgegeven onder accreditatie van de RvA worden op de site van SCCM geregistreerd. Maar de CI kan in overleg met SCCM ook certificaten onder een andere accreditatie-instelling bij SCCM registreren. Het is belangrijk te weten welke accreditatie-instelling toezicht houdt. Europese accreditatie-instellingen beoordelen elkaar en dit zegt iets over de kwaliteit.
- **Data:** datum van verstrekken certificaat en de geldigheidsduur. Aandachtspunt: geldigheid van het certificaat.

Gebruik het onderstaande stappenplan om bovenstaande aandachtspunten systematisch te beoordelen.

Stappenplan bij beoordeling ISO 14001-certificaat

Het onderstaande stappenplan is uitgewerkt voor een ISO 14001-certificaat. Dezelfde stappen zijn ook van toepassing op een ISO 45001/OHSAS 18001- of ISO 50001-certificaat.

Beschikt u over een recente kopie van het ISO 14001-certificaat?

Nee: Ga naar www.sccm.nl om te checken of het certificaat daar staat geregistreerd.

Heeft de organisatie een certificaat in de SCCM-database?

Nee: Benader het bedrijf en vraag om een kopie van het certificaat en ga naar stap 1.

Ja: Kijk of het certificaat geldig is, anders het bedrijf benaderen en om een kopie van het certificaat vragen. Wanneer het geldig is naar stap 3.

Ja: Ga naar stap 1.

Toelichting: Het verstrekken van een ISO 14001-certificaat is niet 'beschermd'. Iedereen kan certificaten verstrekken. Daarom is het van belang om te controleren of het een 'officieel' certificaat is. Dat wil zeggen dat het is afgegeven door een certificatie-instelling die onder toezicht staat van een door de overheid aangewezen accreditatie-instelling. Daarnaast bevat een certificaat informatie die relevant is om te beoordelen. Bij de onderstaande vragen wordt dit toegelicht.

1 Staat de CI welke het ISO 14001-certificaat heeft afgegeven, onder toezicht van accreditatie-instelling?

Nee: Stop, waarde van certificaat is zeer beperkt.

Ja: Ga naar stap 2.

Toelichting: Een ISO 14001-certificaat heeft alleen betekenis wanneer het is verstrekt door een certificatie-instelling welke is geaccrediteerd door een accreditatie-instelling. In Europa heeft elke lidstaat een aan de overheid gelieerde accreditatie-instelling. In Nederland is dat de Raad voor Accreditatie (RvA). Wanneer een certificaat onder accreditatie is afgegeven staat het logo van de accreditatie-instelling op het certificaat. In Nederland staat op de meeste ISO 14001-certificaten het logo van de RvA. Er komen echter ook ISO 14001-certificaten voor met een buitenlandse accreditatie, bijvoorbeeld van UKAS-accreditatie (Verenigd Koninkrijk). Een certificaat kan worden vertrouwd wanneer de accreditatie-instelling is aangesloten bij het IAF (International Accreditation Forum).

2 Staat het SCCM-logo (of een tekst met verwijzing naar SCCM) op het ISO 14001 certificaat en is het certificaat geldig?

Nee: Wanneer het certificaat niet bij SCCM is geregistreerd kan ook niet de status van het certificaat worden gecontroleerd. De status van een certificaat kan bij de certificatie-instelling worden opgevraagd. Deze zijn verplicht deze informatie te verschaffen.

Ja: Ga naar www.sccm.nl en check de status van het certificaat (geldig, geschorst etc.).

Toelichting: SCCM coördineert in Nederland de ISO 14001-certificatie. Zo goed als alle in Nederland werkende certificatie-instellingen werken met het certificatieschema van SCCM. Hierin is onder andere een interpretatie van de ISO 14001-norm opgenomen. Doelstelling is om de werkwijze van de certificatie-instellingen te harmoniseren en te zorgen voor een ISO 14001-certificaat dat toegevoegde waarde heeft en waardering krijgt. SCCM registreert alle certificaten. SCCM ondersteunt organisaties die ISO 14001 willen invoeren met informatiebladen en voorbeelden hoe een hoogwaardig managementsysteem kan worden ingevoerd. Gecertificeerde organisaties krijgen toegang tot [mijn.sccm](http://mijn.sccm.nl), daar wordt wet- en regelgeving toegankelijk gemaakt. Een organisatie als SCCM bestaat niet in andere landen.

3 Is de organisatie (incl. vestigingsplaats) die u zoekt de hoofdvestiging of is het een nevenvestiging?

Nee: Het is de hoofdvestiging, de naam en vestigingsplaats van de organisatie staat op het certificaat.

Ja: Indien het een vestiging betreft is de vraag of bij de inkoop aanvullende eisen moeten worden gesteld (zie toelichting).

Toelichting: Een organisatie kan ervoor kiezen om het managementsysteem vanuit de hoofdvestiging op te zetten en van daaruit ook de vestigingen mee te nemen of voor elke vestiging een op zichzelf staand managementsysteem in te richten en te laten certificeren. In het eerste geval betreft het een zogenaamd 'concerncertificaat'. De vestigingen staan dan op het certificaat van de hoofdvestiging of op een bijlage vermeld. Gerealiseerd moet worden dat bij een concerncertificaat het proces van continue verbetering ook op concernniveau wordt aangestuurd. Dit kan als consequentie hebben dat verbeteracties op andere plekken worden uitgevoerd (omdat ze daar meer rendement opleveren). Ook zullen audits soms steekproefsgewijs worden uitgevoerd en zal de auditor van de certificatie-instelling minder frequent bij de vestiging komen dan bij een afzonderlijk certificaat. Het concern zal moeten kunnen laten zien dat het managementsysteem ook bij de vestigingen aan alle eisen voldoet.

4 Vallen de producten/diensten/activiteiten waar u in geïnteresseerd bent binnen de scope van het certificaat?

Nee: Prima, certificaat kan als basis worden gebruikt.

Ja: Bij twijfel kan bij de gecertificeerde organisatie een beschrijving van het toepassingsgebied worden opgevraagd. Deze beschrijving geeft meer gedetailleerde informatie over welke activiteiten/producten/diensten binnen het managementsysteem vallen (zie toelichting).

Toelichting: Een organisatie kan er, binnen bepaalde grenzen, voor kiezen om niet de gehele organisatie onder het certificaat te laten vallen. Bij het beoordelen van het certificaat gaat het om de naam van de organisatie die staat vermeld in combinatie met de omschreven scope. Het kan dus zijn dat onderdelen van de organisatie (met een eigen management) buiten de scope worden gelaten of dat alleen een bepaald deel van de organisatie wordt gecertificeerd. Een voorbeeld is een (grote) organisatie welke alleen een milieumanagementsysteem heeft voor de facilitaire activiteiten. De naam van de organisatie die op het certificaat staat suggereert soms dat het de hele organisatie is, dit hoeft echter niet het geval te zijn. De norm vereist dat de organisatie het toepassingsgebied goed definieert. Dit is een uitgebreidere beschrijving dan de tekst op het certificaat. Deze dient beschikbaar te zijn voor belanghebbenden en kan dus worden opgevraagd.

Meer informatie

Informatie over de ISO 14001-norm en certificatie is te vinden op www.sccm.nl. Op de website zijn ook alle Nederlandse ISO 14001-certificaten afgegeven door in Nederland geaccrediteerde certificatie-instellingen te vinden.

Meer informatie over ISO 14001 in relatie met duurzaamheid is te vinden in het Informatieblad Instrumenten om het MVO-beleid aantoonbaar te maken. Dit informatieblad geeft een toelichting op het gebruik van ISO 14001, OHSAS 18001/ISO 45001, CO₂-Prestatieladder en andere instrumenten.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen. Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001 en ISO 45001/OHSAS 18001. Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en arbowet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, april 2017